

מבט לסוריה (בעקבות הפלת המשטר) 19-12 בפרוואר 2025

עיקרים

- ◀ נשיא סוריה, אחמד אלשרע (אבו מחמד אלג'ולאני), שוחח לראשונה עם נשיא רוסיה פוטין שהביע נכונות לסייע להנהגה החדשה בדמשק. דווח כי מתגבש הסכם על השארת מספר מצומצם של כוחות רוסיים בסוריה.
- ◀ שר החוץ הסורי, אסעד אלשיבאני, השתתף בכנסים בינלאומיים באירופה ונועד עם מנהיגים זרים, בהם נשיא צרפת מקרון. ועידה לתמיכה בסוריה שהתקיימה בפריז קראה לכבד את שלמותה וריבונותה של המדינה, כולל הסכמי הפרדת הכוחות ברמת הגולן.
- ◀ הוועדה המכינה את ועידת הדיאלוג הלאומי הודיעה כי המיליציה הכורדית של הכוחות הסוריים הדמוקרטיים לא תוזמן. בכירי האוטונומיה הכורדית בצפון-מזרח סוריה הביעו נכונות להשתלב בכוחות הביטחון הסוריים.
- ◀ כוחות צה"ל המשיכו בפעילות בכפרים במרחב החיץ ברמת הגולן ומחוצה לו. חיל האוויר תקף אמצעי לחימה של המשטר הקודם בדרום סוריה.

ביסוס השלטון החדש

פעילות דיפלומטית

- ◀ נשיא סוריה, אחמד אלשרע, קיים שיחה ראשונה עם נשיא רוסיה, ולדימיר פוטין, שאיחל לו הצלחה בהתמודדות עם האתגרים העומדים בפני ההנהגה החדשה במדינה. נמסר כי פוטין הביע את נכונות מוסקבה להמשיך ולסייע בשיפור המצב הכלכלי-חברתי בסוריה, כולל מתן סיוע הומניטרי. הוא גם הדגיש כי ארצו תומכת באחדותה, ריבונותה ושלמותה הטריטוריאלית של סוריה (ערץ הטלגרם של הקרמלין וסאנ"א, 12 בפברואר 2025). עוד נמסר כי במהלך השיחה הדגיש פוטין את הצורך בהסרת הסנקציות הכלכליות על סוריה וכן שלח הזמנה רשמית לשר החוץ הסורי, אסעד אלשיבאני, לבקר ברוסיה (ערץ הטלגרם של לשכת נשיא סוריה, 12 בפברואר 2025).
- ◀ בהקשר זה, דוברת משרד החוץ הרוסי, מריה זכרובה, מסרה כי רוסיה מחויבת להתפתחות המתמשכת של היחסים הבילטרליים עם סוריה בתחומים שונים, וכי המגעים עם סוריה מיועדים לזהות הזדמנויות ותחומים של שיתוף פעולה הדדי בשלב זה. היא הוסיפה כי מוסקבה דנה עם דמשק על הנוכחות הצבאית של צבא רוסיה במדינה (רשת RT, 14 בפברואר 2025). עוד דווח כי רוסיה קרובה להסכם עם הממשל הסורי החדש על השארת כוחות וציוד בבסיסה במדינה וכי סדר הכוחות שיישארו יהיה קטן יותר מזה שהיה בתקופת משטר אלאסד (בלומברג, 17 בפברואר 2025).
- ◀ שר החוץ הסורי, אסעד אלשיבאני, יצא למסע דיפלומטי, במסגרתו השתתף בכנסים בינלאומיים וקיים פגישות עם מנהיגים ודיפלומטים זרים. אלשיבאני קרא להסיר את הסנקציות מעל סוריה והדגיש כי הממשלה החדשה

שתוקם במדינה תייצג את כל הקהילות בסוריה. להלן עיקרי הפעילות הדיפלומטית של אלשיבאני (ערוץ הטלגרם של משרד החוץ הסורי וסוכנות סאנ"א, 12-19 בפברואר 2025):

◆ בביקורו בצרפת, הראשון של נציג בכיר של המשטר הסורי החדש באחת ממדינת האיחוד האירופי, השתתף אלשיבאני בוועידת פריז שהוקדשה לתקופת המעבר הפוליטית בסוריה. אלשיבאני נועד עם נשיא צרפת, עמנואל מקרון, ועם שרי החוץ של צרפת, ירדן, קטר וקנדה ובכירים נוספים. בהודעת הסיכום של הוועידה נכתב כי המדינות המשתתפות מתחייבות לעשות כל שביכולתן כדי לסייע לשלטונות החדשים בסוריה לצלוח את תקופת המעבר בבטחה. כמו כן, הן קראו להבטיח את ריבונותה, שלמותה הטריטוריאלית ואחדותה של סוריה בהתאם להחלטות האו"ם, ובכללן ההחלטה על הסכמי הפרדת הכוחות בגולן בין ישראל לסוריה מ-1974, ולהפסיק את כל מעשי האיבה ברחבי המדינה. המשתתפים גם קראו להסיר מעל סוריה את הסנקציות הכלכליות ולהגביר את כמות וקצב הסיוע ההומניטרי הנשלח אליה (סוכנות הידיעות הצרפתית, 13 בפברואר 2025).

מימין: משתתפי ועידת פריז בנושא סוריה (אתר משרד החוץ הצרפתי, 14 בפברואר 2025). משמאל: פגישת אלשיבאני ומקרון (ערוץ הטלגרם של משרד החוץ הסורי, 13 בפברואר 2025)

◆ לאחר מכן, השתתף אלשיבאני בוועידת מינכן לביטחון. הוא נטל חלק ברב שיח בנושא "שחר חדש לדמשק - אופקיו של שלב המעבר בסוריה" וקיים פגישות עם בכירים זרים, בהם שרי החוץ של גרמניה, תורכיה, בריטניה, נורבגיה וקרוואטיה, ועם שלושה סנאטורים אמריקאים.

◆ אלשיבאני הגיע גם לסעודיה, שם השתתף בוועידה בינלאומית בנושא "הזדמנויות ובאתגרים של כלכלות השווקים המתעוררים" בעיר הקיט אלעלא.

פעילות ביטחונית

◀ "מקור בשירותי המודיעין הסוריים" מסר על מעצרו של אבו אלחארת' אלעיראקי, פעיל מרכזי בדאעש שמילא תפקידים שונים בשלוחת עיראק של הארגון. לפי הדיווח, הוא היה אחראי בין השאר לגיוס פעילים, ציודם והכנת פיגועי טרור. כמו כן, מיוחסת לו הפעלת התא מאחורי המזימה לבצע פיגוע במקדש אלסידה זינב הקדוש לשיעים, מדרום לדמשק, אשר נחשפה בינואר 2025 (סאנא, 16 בפברואר 2025).

ארגון מחדש של מערכת הביטחון

◀ "מקורות סוריים" דיווחו על סיכום שהושג בין משרד ההגנה בדמשק לבין ארגונים חמושים בדרום סוריה אודות הקמת ארבע חטיבות שיכללו 15 אלף חיילים, תושבי האזור. שלוש חטיבות חיל רגלים (חי"ר) תתפרסנה במחוזות

דרעא, אלקניטרה ואלסוידא, והחטיבה הרביעית תורכב מכוחות מיוחדים לצורכי התערבות מהירה (Syria TV, 16 בפברואר 2025).

◀ נמסר כי שיחות מפורטות התקיימו בין בניאן אלחרירי, שמונה לאחרונה למפקד דיביזיית דרעא, לבין אנשי מיליציות מקומיות, במסגרתן הוסכם על שילוב הפעילים, כלי הרכב והציוד הצבאי של המיליציות בתוך הצבא הסורי החדש (חשבון האינסטגרם של סוריה פוסט, 16 בפברואר 2025).

◀ שר ההגנה, מרהף אבו קסרה, נפגש עם שניים ממפקדי החטיבה השמינית בדרום סוריה, נסים אבו ערה ועלי באש, כחלק מהמאמץ לשלב את כוחות החטיבה במשרד ההגנה. סוכם כי יתקיימו פגישות נוספות כדי לבחון את המצב הביטחוני ואת גיוס הקצינים והלוחמים במטרה להקים צבא מאורגן שיכלול את כל הכוחות וההתמחויות, תוך קביעת אתרי הצבת הכוחות (דף הפייסבוק של דרעא, 24, 12 בפברואר 2025). עם זאת, "מקור המקורב לחטיבה השמינית" ציין כי השיחות לא היו טובות מאחר שמשרד ההגנה אישר רק שלושה מתוך שמונים שמות שהחטיבה הגישה לשילוב במערך הביטחוני החדש. הוא הוסיף כי על אף שבמשרד ההגנה רוצים לפרק את החטיבה בדרכי שלום, ההנהגה "לא תיכנע בקלות" (אלערבי אלג'יד, 19 בפברואר 2025).

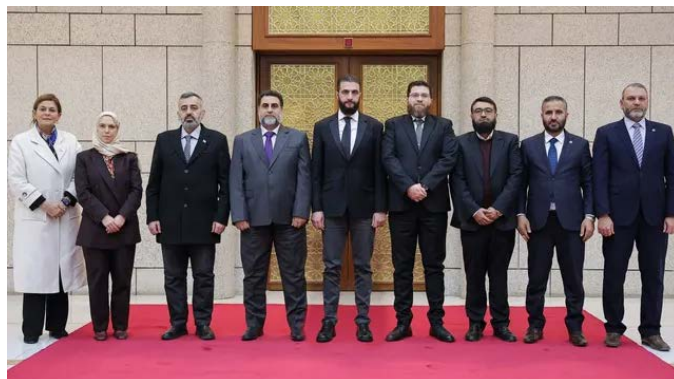

שר ההגנה הסורי מהרף אבו קסרה ומפקדי החטיבה השמינית, נסים אבו ערה ועלי באש (חשבון האינסטגרם של סוריה פוסט, 16 בפברואר 2025)

סוגיית הכורדים

◀ נשיא סוריה אלשרע מינה את שבעת חברי הוועדה המכינה את ועידת הדיאלוג הלאומי. במסגרת תפקידם, הם יגבשו מצע לדיונים, יקבעו את ההישגים הנדרשים, יציעו סדר יום, יגבשו רשימת מוזמנים וישלחו הזמנות למשתתפים (שאם נטוורק, 12 בפברואר 2025). לפי נציגי הוועדה, קווי היסוד של הוועידה המתוכננת כוללים שמירה על הגיוון האתני וקידום דיאלוג פתוח, לצד קריאה לכל הסוריה להשתתף בדיאלוג הלאומי. עם זאת, ציון

כי הכוחות הסוריים הדמוקרטיים (SDF) לא יוזמנו לדיאלוג, כיוון שהארגון אינו מייצג את המחוזות המזרחיים או את תושביהם (אלערבי, 13 בפברואר 2025).

אלשרע וחברי הוועדה המכינה (ערוץ הטלגרם של נשיאות סוריה, 12 בפברואר 2025)

◀ מפקד הכוחות הכורדיים הסוריים הדמוקרטיים, מט'לום עבדי, בירך את אלשרע על כניסתו לתפקיד נשיא סוריה והביע תקווה לכך שיצליח להנהיג את המדינה בתקופה הרגישה. עבדי ציין כי מתנהלים מאמצים משותפים עם הממשל החדש, והדגיש כי הם תומכים בכל מאמץ התורם להשגת יציבות ואחדות לאומית ומחויבים לאחדות דמשק. כמו כן, עבדי אמר כי נמשכים המאמצים להכנת הקרקע למשא ומתן עם הממשלה החדשה והבהיר כי זו הדרך הטובה ביותר להגעה לפתרונות המשיגים את האינטרס הלאומי. עבדי גם קרא לאלשרע לבקר בצפון המדינה ובמזרח (North Press, 17 בפברואר 2025).

◀ מפגש משולש התקיים בין נציגי הכוחות הסוריים הדמוקרטיים, המועצה הסורית הדמוקרטית והמנהל האוטונומי של צפון ומזרח סוריה. אבו עמר אלאדלבי, מפקד החטיבה הצפונית הדמוקרטית הקשורה לכוחות הסוריים הדמוקרטיים, מסר כי המפגש הדגיש את הצורך לשלב את כוחות המיליציה הכורדית ואת מוסדות הביטחון הקשורים למנהל האוטונומי במסגרת הצבא וכוחות הביטחון הסוריים. הוא הוסיף כי גם הודגש כי כל הלוחמים שאינם סורים צריכים לעזוב את שורות המיליציה כדי לחזק את הריבונות הלאומית והיציבות. כמו כן, המשתתפים קראו להפעיל מחדש את המוסדות האזרחיים בצפון סוריה ובמזרח כדי לאפשר אספקת שירותים בסיסיים לתושבים (Syria TV, 18 בפברואר 2025).

מפגש בכירי הכורדים (Syria TV, 18 בפברואר 2025)

פעילות צה"ל בסוריה

◀ במהלך השבוע האחרון, דווח על המשך הפשיטות של כוחות צה"ל בכפרים במחוז אלקניטרה, בתוך רצועת החיץ ברמת הגולן ומעבר לה. בין השאר, נמסר על כניסת הכוחות לכפרים צידא אלג'ולאן, אלרפיד, אלעשה ואלאצבח (מרכז המעקב הסורי, 12-19 בפברואר 2025). כמו כן, דווח על ירי ארטילרי של כוחות צה"ל בעמק אלירמוכ שבריף המערבי של דרעא. לא נמסר על נפגעים (מרכז המעקב הסורי, 18 בפברואר 2025). באירוע נוסף, צה"ל תקף אמצעי לחימה של משטר אלאסד באזור סעסע בדרום סוריה (דובר צה"ל, 18 בפברואר 2025).

◀ שליח האו"ם לסוריה גייר פדרסן, שהופיע בפני חברי מועצת הביטחון של האו"ם, קרא להפעיל לחץ על ישראל להסיג את כוחותיה מהאזורים אליהם נכנסה באיזור החיץ ברמת הגולן לאחר נפילת משטר אלאסד (אלשרק אלאוסט, 12 בפברואר 2025).

◀ לאחר שכוחות צה"ל עזבו את מבנה מושל מחוז אלקניטרה, הונף דגל סוריה החדש מעל הבניין השוכן בתוך רצועת החיץ ברמת הגולן, לראשונה מזה 51 שנים בעקבות הסכם ההפרדה משנת 1974 (חשבון X של העיתונאי הסורי נור גולן, 15 בפברואר 2025). עוד נמסר כי משלחת של האו"ם נכנסה למבנה כדי לסקור את הכשרתו לאחר נסיגת הצבא הישראלי ממנו (חשבון X של העיתונאי הסורי נור גולן, 17 בפברואר 2025).

מבנה מושל מחוז אלקניטרה עם הדגל הסורי החדש (חשבון X של העיתונאי הסורי נור גולן, 15 בפברואר 2025)